

> Retouradres Postbus 43006 3540 AA Utrecht

Directeur Bureau Risicobeoordeling & onderzoek
Postbus 43006
3540 AA Utrecht

directie Strategie
afdeling Beleid, planvorming
en instrumentontwikkeling

Catharijnesingel 59
3511 GG Utrecht
Postbus 43006
3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl

Contactpersoon
M.A.M. Lohues
m.a.m.lohues@nvwa.nl

Datum
30 november 2021

Kenmerk
Trcnvwa2021/5915

Bijlagen
1

Datum 30 november 2021

Betreft Managementreactie IG NVWA op BuRO-advies over risico's van uitheemse landplatwormen in Nederland voor biodiversiteit, ecosysteemdiensten en andere maatschappelijke diensten.

Geachte heer Opperhuizen,

Hierbij geef ik u mijn reactie op het BuRO-advies over de risico's van uitheemse landplatwormen in Nederland voor biodiversiteit, ecosysteemdiensten en andere maatschappelijke diensten.

Aanleiding

Het aantal soorten uitheemse landplatwormen in West-Europa neemt toe. Sinds een aantal jaren worden ook in Nederland uitheemse landplatwormen gesignaleerd, naast de twee inheemse soorten. Daarnaast is de Nieuw-Zeelandse landplatworm, die nog niet is waargenomen in Nederland, na een risicobeoordeling in 2019 geplaatst op de Europese Unielijst van zorgwekkende uitheemse soorten. Deze landplatworm voedt zich met regenwormen, waardoor regenwormen lokaal verdwijnen. Dit heeft een negatief effect op biodiversiteit en landbouwopbrengsten.

De toename van het aantal uitheemse soorten landplatwormen in West-Europa en Nederland en de risico's van de Nieuw-Zeelandse landplatworm riepen bij Bureau Risicobeoordeling & onderzoek (BuRO) van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) de vraag op welke (andere) soorten landplatwormen voor Nederland risico's zouden kunnen opleveren. Daarom heeft BuRO een wetenschappelijke risicobeoordeling laten uitvoeren gericht op het beantwoorden van de vraag:

Wat zijn de risico's van uitheemse landplatwormen in Nederland voor biodiversiteit, ecosysteemdiensten en andere maatschappelijke waarden?

Conclusie

Er is in Nederland weinig aandacht voor de inventarisatie van landplatwormen. Over de Nieuw-Zeelandse landplatworm is het meest bekend.

Datum
30 november 2021

Kenmerk
Trcnvwa2021/5915
Fout!
**Verwijzingsbron niet
gevonden.**

Wat we wel weten, is dat de belangrijkste introductieroute van landplatwormen het meeliften is van wormen en eicapsules in de aarde van pot- en kuipplanten en wormen 'geplakt' aan de potten of het verpakkingsmateriaal. Eicapsules kunnen in de grond verborgen zitten en daardoor makkelijk over het hoofd gezien worden. Vervolgens kunnen de landplatwormen zich op eigen kracht verspreiden. De landplatwormen kunnen ook meeliften met (landbouw)machines, gesealde balen of vee, waardoor ze over grotere afstanden worden verspreid.

De invasiescore is voor bijna alle door BuRO beoordeelde uitheemse landplatwormsoorten matig. Alleen voor de Nieuw-Zeelandse landplatworm is de invasiescore hoog: de kans op introductie van de Nieuw-Zeelandse landplatworm in Nederland is matig, maar de kans op vestiging is hoog en ook het effect op biodiversiteit en ecosystemen is hoog. Zo verminderde de totale regenwormbiomassa door de Nieuw-Zeelandse landplatworm met 20% en die van de gewone regenworm (*Lumbricus terrestris*) met 75% in een experiment in Noord-Ierland in een grasland waar de Nieuw-Zeelandse landplatworm voorkwam.

Advies aan de IG NVWA

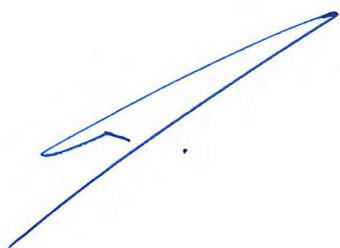
U komt naar aanleiding van het bijgevoegde rapport tot enkele adviezen. Mij wordt als volgt geadviseerd:

"Onderzoek welke mogelijkheden er zijn om risicogerichte controles uit te voeren om import van de Nieuw-Zeelandse landplatworm te voorkomen."

Dit advies neem ik over door te onderzoeken hoe de import van de Nieuw-Zeelandse landplatworm kan worden voorkomen. Kennis over met welke pot- en kuipplanten de Nieuw-Zeelandse landplatworm mogelijk meelift, is er nog niet. Daardoor is het niet duidelijk welke bedrijven betrokken kunnen zijn bij deze insleep. Ik ga opdracht geven deze kennis te vergaren. Met deze kennis gaat de NVWA bepalen welke (handhavings)instrumenten het meest passend zijn om in te zetten. Mogelijk leidt bijvoorbeeld voorlichting tot minder import van de Nieuw-Zeelandse landplatwormen dan risicogerichte controles.

De instrumenten die het effectiefst zijn om de import van de Nieuw-Zeelandse landplatworm te voorkomen, zullen vervolgens worden ingezet.

Met vriendelijke groet,

Gerard Bakker
Inspecteur-Generaal NVWA

directie Strategie
afdeling Beleid, planvorming
en instrumentontwikkeling

Datum
30 november 2021

Kenmerk
Trcnvwa2021/5915
Fout!
**Verwijzingsbron niet
gevonden.**